

هیئت وزیران در جلسه مورخ 1385/ 7/ 5 بنا به پیشنهاد شماره 101/ 75223 مورخ 1384/ 4/ 29 سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد بند «ج» ماده (12) قانون برگزاری مناقصات - مصوب 1383 -، آیین نامه اجرایی بند یاد شده را به شرح ذیل تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی بند «ج» ماده (12) قانون برگزاری مناقصات مصوب 1385,07,05 با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده 1 - هدف و کاربرد

الف - هدف: در اجرای بند «ج» ماده (12) قانون برگزاری مناقصات که در این آیین نامه به اختصار قانون نامیده می شود، ضوابط، موازین و معیارهای ارزیابی کیفی مناقصه گران به منظور تحقق موارد زیر تعیین می شوند:

- 1 - افزایش کارایی مناقصات.
- 2 - تضمین کیفیت خدمات و کالاها.
- 3 - به کارگیری مناقصه گران توانمند و با سابقه.
- 4 - ایجاد محیط رقابت کیفی برای توسعه فعالیتهای اقتصادی.

ب - کاربرد: تمام دستگاههای مناقصه گزار موضوع بند «ب» ماده (1) قانون باید در ارزیابی کیفی مناقصه گران مربوط به موارد زیر، مقررات این آیین نامه را رعایت کنند:

- 1 - انواع کارهای پیمانکاری.
- 2 - تأمین کالا.

تبصره - ارزیابی کیفی مشاوران بر اساس آیین نامه اجرایی موضوع بند «ه» ماده (29) قانون انجام می شود.

ماده 2 - تعاریف

الف - در این تصویبنامه، واژه ها و عبارتهای زیر به جای واژه ها و عبارتهای مشروح مربوط به کار می روند:

1 - قانون: قانون برگزاری مناقصات.

2 - سازمان: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

3 - دستگاه مرکزی: واحد مرکزی دستگاههای موضوع بند «ب» ماده (1) قانون که طبق مقررات وظیفه راهبردی واحدهای تابع را بر عهده دارند. شناسایی این واحدها بر عهده دستگاههای موضوع بند «ب» ماده (1) قانون و با تأیید سازمان می باشد.

4 - فراخوان: سندی که به صورت آگهی یا دعوتنامه به اطلاع مناقصه گران رسانده می شود.

5 - آگهی ارزیابی: فراخوان برای ارزیابی کیفی مناقصه گران (موضوع ماده «7» این آیین نامه) که در پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات و روزنامه های کثیرالانتشار منتشر می شود.

6 - دعوتنامه: فراخوانی که از طریق پست سفارشی، تلکس، پست الکترونیک یا نظایر آن با رعایت ماده (22) قانون به نشانی مناقصه گران ارسال می شود.

7 - برنامه زمانی ارزیابی: برنامه ای که در آن زمانبندی، فعالیتها و مسئولیتهای مربوط به ارزیابی کیفی مناقصه گران تعیین می شود.

8 - استعلام ارزیابی: کاربرد یا کاربرگهایی که به طور یکسان به منظور ارزیابی کیفی مناقصه گران بین همه متقاضیان توزیع و اطلاعات مورد نیاز از آنها دریافت می شود.

9 (اصلاحی 1400,08,19) - تهیه فهرست کوتاه: فرآیندی که در آن از بین کسانی که اسناد ارزیابی کیفی مناقصه گران را ارسال کرده اند، تعدادی که بر اساس

این آیین نامه توان انجام تعهدات موضوع مناقصه را داشته باشند، برای شرکت در مناقصه برگزیده می شوند.

- 10 - طراحی:** خدماتی که به تعیین مشخصات فنی، اجرایی، روش ساخت و تدارک یک طرح یا پروژه منجر شود.
- 11 - ساخت:** فعالیتهایی که از طریق ساخت کارخانه ای یا اجرای در محل، به تحقق عینی یک طرح یا پروژه منجر شود.
- 12 - بهره برداری:** مجموعه فعالیتهایی که به منظور راهبري، تعمیر و نگهداري سامانه ها، ابنیه، تأسیسات، تجهیزات یا خدمات تکمیلی مرتبط انجام می گیرد.
- 13 - کار پیمانکاری:** فعالیتهایی برای ساخت تمام یا بخشی از یک طرح یا پروژه که مشتمل بر یک یا چند نوع از خدمات زیر باشد:
- 13 - 1 - ساخت.
 - 13 - 2 - ساخت و نصب.
 - 13 - 3 - خدمات طراحی همراه با ساخت.
 - 13 - 4 - خدمات نگهداري و بهره برداري.
 - 13 - 5 - مشارکت مالی همراه با ساخت.
- 14 - پیمانکار:** شخص حقیقی یا حقوقی که برای انجام کار پیمانکاری قبول تعهد کند.
- 15 - گروه مشارکت:** مناقصه گرانی که در قالب مشارکت مدنی شامل چند شخص حقوقی، متقاضی ارزیابی کیفی شوند.
- 16 - تأمین کالا:** تأمین مصالح، تجهیزات، کالا و خدمات مرتبط که در قالب قرارداد خرید، مشتمل بر یک یا چند مورد زیر باشد:
- 16 - 1 - تولید یا عرضه.
 - 16 - 2 - حمل.
 - 16 - 3 - نصب.
 - 16 - 4 - پشتیبانی
- به شرط آنکه مجموع برآورد خدمات نصب و پشتیبانی کمتر از بیست و پنج درصد مبلغ برآوردی موضوع معامله باشد.
- 17 - تأمین کننده:** شخصی حقیقی یا حقوقی که برای تأمین کالا قبول تعهد کند.
- 18 - پیمانکاری عمومی:** فعالیتهایی مشتمل بر کار پیمانکاری، تأمین کالا و تأمین تمام یا بخشی از منابع مالی طرح یا پروژه و مدیریت.
- 19 (اصلاحی 1400,08,19) - پیمانکار/ تأمین کننده فرعی:** شخص حقیقی یا حقوقی که برای انجام بخشی از موضوع مناقصه با تأیید مناقصه گزار، متعهد به همکاری با مناقصه گر می شود.
- 20 - مشاور:** شخص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط برای خدمات مهندسی مشاور و مشاوره فنی - بازرگانی مشتمل بر مطالعه، طراحی یا مدیریت بر طرح و اجرا و نظارت یا هر نوع خدمات مشاوره ای و کارشناسی (به شرح مندرج در آیین نامه اجرایی بند «ه» ماده «29» قانون).
- 21 - مدیر طرح:** شخص حقوقی که طی حکم یا قرارداد مشخص، وظایف مدیریت بر انجام تعهدات موضوع مناقصه را بر عهده می گیرد.
- ب - سایر اصطلاحاتی که در این آیین نامه به کار رفته است، به ترتیب بر اساس قانون برگزاری مناقصات، آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات، قانون محاسبات عمومی کشور و سایر قوانین تعریف و تفسیر می شوند.**

فصل دوم - فرایندها، نقشها و روشها

ماده 3 (اصلاحی 1400,08,19) - فرایند ارزیابی کیفی مناقصه گران

الف (الحاقی 1400,08,19) - شیوه ی اجرای ارزیابی کیفی:

- 1 - معیارها و روش های ارزیابی کیفی مناقصه گران (موضوع جزء 8) بند (ب) ماده (14) قانون** باید قبل از شروع ارزیابی کیفی در هر مرحله بین مناقصه گران توزیع شود به نحوی که مناقصه گران در صورت لزوم، مهلت کافی و برابر جهت تحویل مدارک تکمیلی را داشته باشند.

2 - ادامه فرایند نیز می تواند یکپارچه باشد و پس از رعایت مهلت حداقل دو هفته برای مناقصه گران، پاسخ استعلام ارزیابی کیفی به همراه پاکت کل (که حاوی پاکت های (الف)، (ب) و (ج) است) به مناقصه گزار تسلیم خواهد شد.

تبصره (الحاقی 19, 08, 1400)- اگر به هر دلیل از جمله این که مناقصه گزار یا کمیته فنی قادر نباشد ارزیابی و امتیازدهی استعلام های تسلیم شده را در کمتر از (20) روز به انجام رساند یا اصل صیانت پیشنهادها مورد تردید باشد یا دلیل دیگر که باید در صورتجلسه پیش از فراخوان درج شود و به شرط پیش بینی زمان تسلیم پاکت کل (پس از ارزیابی کیفی) در برنامه زمانی مناقصه، پاکت کل می تواند طبق برنامه زمانی مناقصه به مناقصه گزار تسلیم شود.

ب (الحاقی 19, 08, 1400)- فرایند ارزیابی کیفی مناقصه گران شامل مراحل زیر می باشد:

- 1 - تمهیدات ارزیابی (موضوع ماده «6» این آیین نامه).
- 2 - انتشار آگهی ارزیابی (موضوع ماده «7» این آیین نامه).
- 3 - توزیع استعلام ارزیابی و دریافت پاسخ متقاضیان (موضوع ماده «8» این آیین نامه).
- 4 - ارزیابی و امتیازدهی (موضوع ماده «9» این آیین نامه).

- 5 - تهیه و اعلام فهرست / لیست کوتاه (موضوع ماده «10» این آیین نامه).

ماده 4 - مسئولیتها در ارزیابی کیفی مناقصه گران

الف (اصلاحی 12, 02, 1386)- ارزیابی کیفی را دستگاه مناقصه گزار یا به تشخیص آن، کمیته فنی بازرگانی انجام می دهد. این وظایف عبارتند از:

- 1- بررسی کفایت و تأیید گزارش شناخت
- 2- تعیین معیارهای ارزیابی و وزن آنها
- 3- تأیید مفاد استعلام ارزیابی
- 4- امتیازدهی به متقاضیان در خصوص هر یک از معیارهای ارزیابی

- 5- ارزیابی نهایی مناقصه گران و تهیه فهرست کوتاه مناقصه گران صلاحیتدار برای دعوت به مناقصه محدود

ب - مسئولیت تهیه استعلام ارزیابی کیفی بر عهده واحدی می باشد که به سفارش وی مناقصه برگزار شده است.

تبصره - در صورتی که از خدمات مدیر طرح استفاده شود، می توان به تشخیص بالاترین مقام دستگاه مناقصه گزار مسئولیتهای موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده را بر عهده مدیر طرح قرار داد.

پ - در صورت ضرورت، سازمان باید دستورالعملها، استانداردها و راهنمای ارزیابی کیفی مناقصه گران را تهیه، بهنگام و در پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات منتشر کند.

ماده 5 - مستندسازی و اطلاع رسانی ارزیابی کیفی

الف - دستگاههای مناقصه گزار موظفند طبق ماده (9) آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات، تمام مراحل ارزیابی کیفی مناقصه گران را مستندسازی کنند.

ب - دستگاههای مناقصه گزار موظفند بر اساس ماده (23) قانون و ماده (20) آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات، مستندهای ارزیابی کیفی مناقصه گران را از طریق پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات منتشر کنند.

ماده 6 - تمهیدات ارزیابی

الف (اصلاحی 19, 08, 1400)- قبل از انتشار آگهی ارزیابی، اقدامهای زیر باید انجام شود:

- 1 - تأمین مالی برای انجام تعهدات موضوع مناقصه.
- 2 - انجام مقدمات لازم برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه، مانند تهیه و تصویب مطالعات، نقشه ها، فهرست مقادیر و نظایر آنها.

- 3 - تهیه گزارش شناخت (موضوع ماده «14» این آیین نامه).
- 4 - مستندسازی پیش از فراخوان و تهیه صورتجلسه پیش از فراخوان (طبق ماده «6» آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات).
- 5 - تهیه آگهی ارزیابی (طبق ماده «7» این آیین نامه).
- 6 - تهیه استعلام ارزیابی (طبق ماده «8» این آیین نامه).
- 7 - تشکیل کمیته فنی - بازرگانی یا تعیین واحد مسئول ارزیابی در دستگاه مناقصه گزار.

- 8 - تهیه برنامه زمانی ارزیابی.

ب (اصلاحی 12, 02, 1386) - دستگاههای مرکزی یا به تشخیص آنها کمیته فنی - بازرگانی می توانند ارزیابی کیفی تأمین کنندگان را به طور عام و برای انواع کالاهای مختلف انجام دهند و در این صورت، اجرای مفاد جزءهای (1) تا (3) بند «الف» این ماده لازم نیست.

ماده 7 - آگهی ارزیابی

الف - آگهی ارزیابی کیفی مناقصه گران که در صورت لزوم انجام می شود، باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

- 1 - نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار.
 - 2 - موضوع مناقصه.
 - 3 - تاریخ، مهلت و نشانی دریافت و تحویل استعلام ارزیابی کیفی مناقصه گران.
 - 4 - نام و نشانی مدیر طرح یا مشاور حسب مورد.
 - 5 - نحوه دریافت اسناد استعلام و هزینه آن در صورت لزوم.
- ب** - بعد از پایان یافتن مهلت تحویل استعلامها، در صورت تحقق شرایط انحصار (موضوع جزء «2» بند «ط» ماده «2» قانون)، به منظور اطمینان یافتن از انحصار، آگهی ارزیابی حداقل برای یک بار باید تجدید شود.

تبصره - در صورت احراز انحصار، کمیسیون مناقصه صورتجلسه ای مبنی بر تأیید شرایط انحصار تنظیم و امضا می کند و در این صورت (طبق بند «الف» ماده «29» قانون) نیازی به انجام تشریفات مناقصه نیست و قرارداد از طریق مذاکره کمیسیون مناقصه با متقاضی معامله منعقد می شود.

ماده 8 - استعلام ارزیابی

الف (اصلاحی 05, 10, 1397) - استعلام ارزیابی باید حداقل حاوی اطلاعات زیر باشد:

- 1 - نام و نشانی مناقصه گزار.
- 2 - موضوع مناقصه.
- 3 - مدارک صلاحیت و گواهینامه های لازم، حسب مورد.
- 4 - مقدار یا برآورد اولیه موضوع مناقصه، حسب مورد.
- 5 - معیارهای ارزیابی.
- 6 - اهمیت وزنی معیارهای ارزیابی، در صورتی که ارزیابی به روش وزنی انجام شود.
- 7 - مدارک و مستندهای لازم برای تعیین امتیازهای مربوط به هر یک از معیارها، حسب مورد.
- 8 - روش محاسبه امتیازهای مربوط به هر یک از معیارها.
- 9 - حداقل امتیاز قابل قبول برای دعوت به مناقصه.
- 10 - محل، زمان و مهلت دریافت و تحویل استعلامها.

11- نام و نشانی مدیر طرح یا مشاور، حسب مورد.

12- برنامه زمانی ارزیابی.

13- گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاری صادر شده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ب - استعلامهای ارزیابی باید توسط مناقصه گران تکمیل و در موعد مقرر به مناقصه گزار تحویل شوند. رعایت مقررات زیر در تکمیل استعلامها ضروری است:

1 - استعلامها باید توسط اشخاص مجاز امضاء و مهر شوند.

2 - حسب مورد، اطلاعات مربوط به گواهینامه های صلاحیت و رتبه بندی ارائه شود.

3 - اسناد و مدارک درخواست شده پیوست شود.

4 - اطلاعات صحیح و کامل باشد.

پ - در ارزیابی کیفی مناقصه گران، مفاد و نحوه توزیع استعلام ارزیابی باید برای همه متقاضیان یکسان باشد و هرگونه تبعیض ممنوع است.

ت - حداقل زمان لازم برای تکمیل استعلام ارزیابی از آخرین روز توزیع استعلامها، دو هفته می باشد.

ث - در تقاضای مناقصه گران برای دریافت استعلام ارزیابی، باید به طور صریح، موضوع ارزیابی یا مناقصه قید شود و در مواردی که ارزیابی چند طرح یا پروژه با هم انجام می شود، متقاضیان باید قید کنند که برای کدام کار یا کدام کارها، اعلام آمادگی نموده اند.

ج - بررسی همزمان استعلامهای ارزیابی کیفی مناقصه گران با پیشنهادهای فنی یا مالی، ممنوع است.

ماده 9 - ارزیابی و امتیازدهی

الف - ارزیابی و امتیازدهی به استعلامهای تحویل شده، باید در موعد مقرر در برنامه زمانی ارزیابی و پس از پایان مهلت تحویل استعلامها انجام شود.

ب - روش ترجیحی در ارزیابی کیفی مناقصه گران، روش وزنی می باشد. در این روش، مجموع ضریب وزنی معیارها معادل صد درصد می باشد و هر مناقصه گر در ازای هر معیار، امتیازی بین صفر تا صد کسب می کند. امتیاز کل هر مناقصه گر، معادل مجموع حاصل ضرب امتیاز کسب شده برای هر معیار در ضریب وزنی مربوط می باشد. حداقل امتیاز قابل قبول (برای امتیاز کل یا برای هر معیار) و نحوه تعیین امتیاز، باید در استعلام ارزیابی ذکر شود.

پ - نتایج ارزیابی کیفی، باید با تنظیم صورتجلسه ای طبق مقررات بند «ث» ماده (9) آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات با امضای اعضای منتخب رییس دستگاه مناقصه گزار یا کمیته فنی - بازرگانی به رییس دستگاه مناقصه گزار گزارش شود.

ت - اگر اثبات شود که مناقصه گران در فرایند ارزیابی کیفی مناقصه گران از مدارک جعلی یا اطلاعات خلاف واقع، تهدید، تطمیع، رشوه و نظایر آن برای قبول پیشنهادها خود استفاده کرده اند، به تشخیص هیئت رسیدگی به شکایات به مدت حداقل دو سال از ارجاع کارهای موضوع این آیین نامه محروم می شوند.

تبصره - دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات مناقصه گران و اعمال محرومیت از ارجاع کار از سوی سازمان تهیه و ابلاغ می شود.

ماده 10 - حداقل تعداد مناقصه گران در فهرست کوتاه

الف - حداقل تعداد مناقصه گران واجد شرایط (فهرست کوتاه) برای دعوت به مناقصه محدود به شرح زیر تعیین می شود:

1- پنج مناقصه گر در کارهای پیمانکاری در صورت استفاده از فهرست بهای پایه منتشر شده توسط سازمان.

2- سه مناقصه گر در سایر مناقصات.

ب - در صورتی که تعداد افراد واجد شرایط به حد نصاب نرسد، برای یک بار فرایند ارزیابی تجدید می شود و در ارزیابی دوم با حداقل دو مناقصه گر که دارای بالاترین امتیاز باشند، مناقصه برگزار می شود و در غیر این صورت، طبق جزء (2) بند «ط» ماده (2) قانون، تأمین کننده یاد شده، انحصاری تلقی و معامله طبق بند «الف» ماده (29) قانون انجام می شود.

پ - دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود باید برای همه مناقصه گرانی که در فهرست کوتاه نام آنها قید شده است ارسال شود.

تبصره - در مواردی که مناقصه محدود برگزار می شود و پروژه واگذاری مربوط به تکمیل آن باشد، دستگاه مناقصه گزار می تواند به تشخیص خود پیمانکار شاغل را بدون در نظرگیری ظرفیت کاری در فهرست کوتاه ملحوظ کند.

ت - دعوتهای شرکت در مناقصه، باید به نحوی ارسال شود که با احتساب زمان لازم برای تهیه و تکمیل اسناد، تأمین ضمانتنامه های لازم و انجام تشریفات مبادله قرارداد، مدت اعتبار پیشنهادها خاتمه نیابد.

ماده 11 (اصلاحی 19,08,1400) - ارزیابی ساده و لزوم ارزیابی در انواع مناقصات خرید خدمات یا کالاهای سفارشی، که احتمال دستیابی به محصول مرغوب وابسته به توان انجام تعهدات مناقصه گران است، ارزیابی کیفی انجام می شود، مگر در موارد زیر که بسته به تشخیص مناقصه گزار است:

الف (اصلاحی 12,02,1386) - در مناقصات پیمانکاری و انواع خدمات، در صورتی که برآورد هزینه اجرای کار از بیست برابر نصاب معاملات متوسط تجاوز نکند و گواهینامه صلاحیت معتبر وجود داشته باشد، ارزیابی توان مناقصه گران می تواند محدود به بررسی گواهینامه شود.

ب (اصلاحی 12,02,1386) - در مناقصات تأمین کالا در صورتی که تحویل مورد معامله کمتر از یک ماه طول بکشد یا برآورد خرید از بیست برابر نصاب معاملات متوسط تجاوز نکند و در هر صورت استانداردهای کیفیت، تولید، نصب یا بهره برداری، وجود داشته باشد، ارزیابی توان تأمین کنندگان می تواند محدود به بررسی گواهینامه های استاندارد شود.

پ (الحاقی 19,08,1400) - در مواقع مدیریت بحران، که صرف زمان برای احراز توان انجام تعهدات از طریق ارزیابی کیفی سبب آسیب های جانی، محیط زیستی یا اقتصادی زیاد می شود، با پیش بینی آسیب و تشخیص عدم لزوم ارزیابی کیفی توسط دستگاه مناقصه گزار و درج موضوع در صورتجلسه پیش از فراخوان.

ماده 12 - اعتبار فهرستهای کوتاه

الف - در موارد زیر می توان بر اساس ماده (26) قانون، از فهرستهای مناقصه گران صلاحیتدار که قبلاً تهیه شده است، استفاده کرد:

- 1 - در مناقصات پیمانکاری در صورتی که بیش از دو سال از تاریخ ارزیابی کیفی و تهیه فهرست کوتاه در رشته و پایه مربوط نگذشته باشد.
- 2 - در مناقصات تأمین کالا در صورت استفاده از فهرست تأمین کنندگان صلاحیت دار دستگاه مرکزی که با رعایت آیین نامه اجرایی بند «الف» ماده (26) قانون تهیه شده باشد.

ب - در صورت استفاده از فهرستهای موضوع بند «الف» این ماده، نیازی به انتشار آگهی نیست و فراخوان مناقصه از طریق دعوتهای انجام می شود و در این صورت لازم است که مستندهای مربوط به فهرستهای یاد شده در صورتجلسه پایانی ارزیابی کیفی مناقصه گران قید شود.

ماده 13 - ترك تشریفات مناقصه

الف - در صورت ارجاع کار به روش ترك تشریفات مناقصه، در صورتی که مجوز ترك تشریفات بدون قید نام مناقصه گر اخذ شده باشد، حسب مورد، داشتن گواهینامه صلاحیت یا گواهی استاندارد و پروانه بهره برداری در زمینه موضوع مناقصه الزامی است.

ب - به منظور پیشگیری از تغییر شرایط متعارف ارجاع کار، هنگام استفاده از روش ترك تشریفات مناقصه، تفکیک کارهای پروژه به پیمانهای جداگانه فقط بر اساس گزارشهای مصوب واحدهای خدمات مشاوره صلاحیتدار مجاز است.

ماده 14 - گزارش شناخت

الف - در ارزیابی کارهای پیمانکاری یا تأمین کالا با برآورد بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط، تهیه گزارش شناخت پروژه ضروری است. این گزارش باید به همراه استعلام به متقاضیان ارائه شود.

ب - گزارش شناخت پروژه شامل موارد زیر خواهد بود:

- 1- عنوان، مشخصات کلی، اهداف کیفی و کمی پروژه.
- 2- سازمان کارفرمایی.
- 3- برنامه زمانی کلی اولیه (متناسب با تعهدات موضوع مناقصه).
- 4- اطلاعات تأمین مالی پروژه.
- 5- اسناد فنی و نقشه ها و اطلاعاتی که وضعیت پروژه را برای مناقصه گر از نظر شرایط کار تبیین کند.
- 6- برنامه تدارکاتی پروژه (تدارکات داخلی و خارجی)، حسب مورد.
- 7- قوانین خاص و مقررات اختصاصی پروژه (نظیر بیمه یا الزامات ایمنی و زیست محیطی خاص)، حسب مورد.

ماده 15 - ترجیح مناقصه گران داخلی

الف - امتیاز ارزیابی کیفی مناقصه گران خارجی با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب 1375 - به ترتیب زیر تنزیل می شود:

- 1 - امتیاز ارزیابی پیمانکاران خارجی همکار پیمانکار داخلی به نسبت سهم آنها در عدد 9 / 0 ضرب می شود.
- 2 - امتیاز ارزیابی تأمین کنندگان خارجی همکار تأمین کننده داخلی به نسبت سهم آنها در عدد 85 / 0 ضرب می شود.

ب - ترجیح مناقصه گران داخلی که بخشی از سهام یا سهم شرکتی که متعلق به اشخاص خارجی باشد، مشروط بر آن است که میزان سهم یا مشارکت سهامداران یا شرکای داخلی در سود و زیان مشخص و بیش از پنجاه درصد باشد.

پ - در مناقصات مربوط به پیمانکاری ساخت و نصب، طرح و ساخت یا پیمانکاری عمومی که تأمین کالا بر عهده پیمانکار باشد و در پروژه هایی که موضوع آنها احداث کارخانه های صنعتی، نیروگاهها و پروژه های صنعتی مشابه باشد، ترجیح مناقصه گران داخلی به ترتیب مذکور در جزء (2) بند «الف» این ماده اعمال می شود.

فصل سوم - ارزیابی کیفی پیمانکاران

ماده 16 - معیارهای ارزیابی پیمانکاران

الف (اصلاحی 12, 02, 1386) - معیارهای عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران در کارهای پیمانکاری حداقل به شرح زیر است:

- 1- تجربه (سابقه اجرایی) و دانش در زمینه موردنظر
- 2- حسن سابقه در کارهای قبلی

3- توان مالی

ب - در کارهای پیمانکاری که برآورد آنها بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط باشد، علاوه بر معیارهای مذکور در بند «الف»، باید حداقل معیارهای زیر نیز لحاظ شود:

- 1 - توان تجهیزاتی.
- 2 - توان فنی و برنامه ریزی.

پ - در کارهای پیمانکاری «طرح و ساخت» و پیمانکاری «بهره برداری» علاوه بر معیارهای بندهای «الف» و «ب» این ماده، برای ارزیابی کیفی مناقصه گران، باید حداقل معیارهای زیر نیز لحاظ شود:

- 1 - دانش فنی در زمینه مطالعه و طراحی.
- 2 - تجربه در زمینه تأمین کالا.
- 3 - توان مدیریتی.

تبصره 1 - ارزیابی دانش فنی در زمینه مطالعه و طراحی طبق معیارهای ارزیابی کیفی مشاوران (موضوع آیین نامه اجرایی بند «ه» ماده (29) قانون) تعیین می شود.

تبصره 2 - ارزیابی تجربه پیمانکار یا پیمانکاران فرعی وی در زمینه تأمین کالا بر اساس معیارها و ضوابط مذکور در فصل چهارم این آیین نامه تعیین می شود.

ت - در پیمانکاری عمومی، علاوه بر معیارهای مذکور در بندهای «الف» تا «پ» این ماده، مبلغ یا درصد مشارکت مالی نیز می تواند مد نظر قرار گیرد.

ث (اصلاحی 19, 08, 1400) - گروههای مشارکت پیمانکاری در تمام مناقصات با هر مبلغ، باید کارکنان کلیدی و سازمان اجرایی خود را معرفی کنند و چنانچه سازمان اجرایی پیمانکار کامل نباشد یا تعهدات طرفهای مشارکت با شرایط اجرای کار سازگار نباشد، پیمانکار یاد شده از فهرست کوتاه حذف می شود. پذیرش یا عدم پذیرش گروه های مشارکت باید در اسناد مناقصه صراحتاً اعلام شود. شیوه ارزیابی کیفی گروه های مشارکت نیز باید در اسناد مناقصه لحاظ شود.

ج (اصلاحی 19, 08, 1400) - امتیازات پیمانکاران/ تأمین کنندگان فرعی در ارزیابی کیفی پیمانکار اصلی لحاظ می شود. تعویض پیمانکاران/ تأمین کنندگان

فرعی امتیازآور صرفاً با موافقت دستگاه مناقصه گزار مجاز خواهد بود، مشروط به آن که امتیازات کاهش پیدا نکند.

ث (منسوخه 19, 08, 1400) - در ارزیابی توان مناقصه گران برای قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی (تهیه فهرست سرمایه گذاران دارای توان) باید معیارهای زیر لحاظ شود:

1 - توان مالی متقاضی مانند دارا بودن توان تأمین (20 %) هزینه های پیش از بهره برداری در مواعد پیش بینی شده.

2 - دانش و تجربه در زمینه سرمایه گذاری.

3 - نظام تضمین کیفیت بهره برداری، احداث، ساخت، بهسازی یا توسعه حسب مورد.

4 - داشتن حسن سابقه در سرمایه گذاری یا دیگر بخش های قرارداد حسب مورد.

ماده 17 - ارزیابی تجربه پیمانکاران

الف (اصلاحی 19, 08, 1400) - ارزیابی تجربه پیمانکار (سابقه اجرایی) بر اساس اطلاعات مربوط به تعداد و نوع کارهای مشابه انجام شده در رشته و زمینه کار در ده سال گذشته تعیین می شود. حداکثر امتیاز در صورتی احراز می شود که چهار کار مشابه با حجم معادل یا بیشتر از موضوع مناقصه توسط پیمانکار اجرا شده باشد و برای مقادیر کمتر، امتیاز تجربه به تناسب کاهش می یابد.

تبصره - اگر متقاضیان ارزیابی دارای تجربه قابل مقایسه با پروژه پیشنهادی باشند، نباید آنها را تنها به دلیل نداشتن تجربه اجرایی دقیقاً مشابه پروژه مورد مناقصه حذف کرد.

ب - در استعلام ارزیابی مناقصاتی که مبلغ برآوردی آنها بیش از یکصد برابر مبلغ معاملات متوسط باشد، برای امتیازدهی تجربه می توان تعداد و حجم کارهای واجد امتیاز را کمتر از موارد مذکور در بند «الف» این ماده تعیین کرد.

ماده 18 - ارزیابی حسن سابقه در کارهای قبلی

الف - برای تعیین امتیاز حسن سابقه در کارهای قبلی، اخذ اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته شامل نشانی و مقام مطلع در دستگاههای کارفرمایی، موضوع و مبلغ قراردادها و نام و نشانی دستگاه نظارت در آن قراردادها از طریق استعلام ضروری است.

ب - امتیاز ارزیابی کارفرمایان کارهای قبلی نسبت به مواردی نظیر کیفیت کار، کفایت کادر فنی و زمان بندی پروژه تعیین می شود. سازمان موظف است در چهارچوب این بند نسبت به تهیه دستورالعمل برای ارزیابی کارهای پیمانکاران به وسیله کارفرمایان قبلی اقدام کند.

پ (اصلاحی 19, 08, 1400) - میانگین امتیاز ارزیابی کارفرمایان کارهای قبلی در ده سال گذشته، ملاک تعیین امتیاز یاد شده خواهد بود.

ت - امتیازهای مربوط به ارزشیابی دوره ای مراجع معتبر، موضوع تبصره ماده (10) تصویب نامه شماره 48013/ت/23251 هـ مورخ 11 / 12 / 1381 درباره عملکرد پیمانکار می تواند جایگزین کسب اطلاعات موضوع بند «ب» این ماده شود.

ماده 19 - ارزیابی توان مالی پیمانکاران

الف (اصلاحی 19,08,1400) - ارزیابی توان مالی پیمانکاران بر اساس اطلاعات حداکثر ده سال گذشته تعیین می شود.

ب - حداکثر امتیاز توان مالی در صورتی احراز می شود که مبلغ برآوردی مناقصه معادل یا کمتر از یکی از مقادیر زیر باشد:

- 1 - پنجاه برابر مالیات متوسط سالانه یا هفتاد برابر بیمه تأمین اجتماعی قطعی یا علی الحساب پرداخت شده.
- 2 - سه برابر درآمد ناخالص سالانه، مستند به صورت وضعیهای قطعی یا موقت.
- 3 - پنج برابر داراییهای ثابت، مستند به اظهارنامه مالیاتی یا گواهی بیمه داراییها یا دفاتر قانونی.
- 4 - تأیید اعتبار از سوی بانک یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر تا سقف مبلغ موضوع مناقصه.

تبصره 1 - بالاترین عدد کسب شده از جزء های (1) تا (3) بند «ب» این ماده، مبنای محاسبات می باشد و در صورتی که بالاترین عدد محاسبه شده از مبلغ برآوردی مناقصه کمتر باشد، امتیاز مالی به تناسب کاهش می یابد.

تبصره 2 - در صورت ضرورت، نسبتهای فوق با توجه به شرایط اقتصادی و اجرایی با پیشنهاد سازمان و تصویب هیئت وزیران بهنگام می شود.

ماده 20 - ارزیابی توان تجهیزاتی

الف - نحوه تعیین امتیاز توان تجهیزاتی پیمانکاران با توجه به ماهیت کار و ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز در استعلام ارزیابی تعیین می شود. در صورتی که امکان تأمین حداقل ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز پروژه احراز شود، حداکثر امتیاز توان تجهیزاتی به پیمانکار تعلق می گیرد.

ب - در صورت نیاز پروژه به ماشین آلات خاص، کارفرما می تواند از پیمانکار نحوه تأمین ماشین آلات یاد شده را درخواست کند. در این قبیل موارد، پیمانکار می تواند به جای اسناد مالکیت، موافقتنامه اجاره ماشین آلات را همراه با اسناد معتبر برای کارفرما ارائه کند.

ماده 21 - ارزیابی توان فنی و برنامه ریزی

الف - ارزیابی توان فنی و برنامه ریزی پیمانکاران بر اساس حداقل معیارهای زیر انجام می شود:

1 - کفایت کارکنان کلیدی.

2 - توان برنامه ریزی و کنترل پروژه.

ب - اگر در گزارش شناخت سازمان خاصی برای اجرای پروژه پیشنهاد شده باشد، در صورت معرفی کارکنان کلیدی صلاحیتدار، امتیاز جزء (1) بند «الف» این ماده به متقاضی مربوط تعلق می گیرد. این امتیاز بر اساس نسبت تکمیل سازمان کارکنان کلیدی محاسبه می شود.

پ (اصلاحی 19,08,1400) - حداکثر امتیاز مربوط به برنامه ریزی و کنترل پروژه در صورتی احراز می شود که در سوابق ده ساله گذشته پیمانکار، حداقل دو

پروژه بدون تأخیر غیرمجاز (تا تحویل موقت) وجود داشته باشد.

ماده 22 - گواهینامه صلاحیت پیمانکاری

الف - در مناقصات پیمانکاری داخلی، مناقصه گران باید گواهینامه صلاحیت معتبر داشته باشند.

ب - مناقصه گزار در مناقصات پیمانکاری بین المللی، برای مناقصه گران داخلی گواهینامه صلاحیت معتبر و برای مناقصه گران خارجی همکار پیمانکار داخلی، باید حسب مورد، گواهیهای صادر شده توسط اتاق بازرگانی کشور متبوع، مستندهای ثبتی، اسناد بیمه و عملکرد مالی، مجوزهای قانونی خاص و سوابق کار از کارفرمایان قبلی را درخواست کند.

تبصره - مناقصه گران خارجی برای ارزیابی کیفی، باید حداقل دو سال سابقه کار یا یک کار مشابه و مرتبط با موضوع مناقصه را انجام داده باشند.

ماده 23 - ظرفیت کاری پیمانکاران

الف - ظرفیت پیمانکاران بر اساس آیین نامه طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران موضوع تصویب نامه شماره 48013/ت/23251 هـ مورخ 12/11/1381 و اصلاحات بعدی آن تعیین، بهنگام و در پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات منتشر خواهد شد.

ب - مناقصه گزار موظف است ظرفیت کاری پیمانکاران را طبق استعلام ارزیابی با استفاده از گزارشهای خوداظهاری و اطلاعات منتشر شده در پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات بر اساس معیارهای زیر ارزیابی کند:

- 1 - پایه و رشته پیمانکاری.
- 2 - توان مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی.
- 3 - تعداد کارهای در دست انجام.

پ - ارجاع کارهای بیشتر از ظرفیت کاری پیمانکاران با شرایط زیر مجاز است:

- 1 - ارجاع کار تا بیست و پنج درصد بالاتر از ظرفیت کاری پیمانکار، منوط به تأیید کمیته فنی - بازرگانی است.
- 2 - در صورتی که تعداد پیمانکاران دارای ظرفیت در رشته و پایه مورد نظر در فهرست کوتاه، کمتر از تعداد مذکور در جزء (1) بند «الف» ماده (10) این آیین نامه باشد، مناقصه گزار می تواند فهرست کوتاه را با استفاده از سایر پیمانکارانی که ظرفیت کاری آنها تکمیل باشد یا پیمانکاران پایه بعدی از طریق ارزیابی کیفی تکمیل کند.

فصل چهارم - ارزیابی کیفی تأمین کنندگان

ماده 24 - معیارهای ارزیابی تأمین کنندگان

الف (اصلاحی 12, 02, 1386) - ارزیابی کیفی تأمین کنندگان بر اساس حداقل معیارهای زیر انجام می شود:

- 1 - توان مالی
- 2 - ارزیابی مشتریان قبلی و حسن شهرت
- 3 - استانداردهای تولید
- 4 - داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر.
- 5 - حسن سابقه
- 6 - تضمین کیفیت خدمات و محصولات.

ب - اگر مبلغ برآوردی تأمین کالا بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط باشد، علاوه بر معیارهای بند «الف» این ماده، باید معیارهای زیر نیز منظور شود:

- 1 - نظام کیفیت و نحوه تضمین محصولات (گارانتی).
- 2 - ظرفیت تولید.

پ - چنانچه به تشخیص مناقصه گزار معیارهای دیگری علاوه بر معیارهای یاد شده در بند «الف» این ماده لازم باشد، اهمیت وزنی و روش امتیازدهی باید در استعلام ارزیابی تشریح شود.

ماده 25 - ارزیابی توان مالی تأمین کنندگان

الف - ارزیابی توان مالی تأمین کنندگان بر اساس اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته تعیین می شود.

ب - حداکثر امتیاز توان مالی در صورتی احرار می شود که مبلغ برآوردی مناقصه معادل یا کمتر از یکی از مقادیر زیر باشد:

- 1 - یکصد برابر مالیات متوسط سالانه، مستند به اسناد مالیاتهای قطعی و علی الحساب پرداخت شده.
- 2 - بیست و پنج درصد فروش آخرین سال تولید، مستند به قراردادها و اسناد فروش یا صورتهای مالی تأیید شده.
- 3 - ده درصد داراییهای ثابت، مستند به اظهارنامه رسمی یا گواهی بیمه داراییها.
- 4 - تأیید اعتبار از سوی بانک یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر تا سقف مبلغ موضوع مناقصه.

تبصره 1 - بالاترین عدد کسب شده از جزءهای (1) تا (3) بند «ب» این ماده، مبنای محاسبات می باشد و در صورتی که بالاترین عدد محاسبه شده از مبلغ برآوردی مناقصه کمتر باشد، امتیاز مالی به تناسب کاهش می یابد.

تبصره 2 - در صورت ضرورت، نسبتهای فوق با توجه به شرایط اقتصادی و اجرایی با پیشنهاد سازمان و تصویب هیئت وزیران بهنگام می شود.

ماده 26 - ارزیابی مشتریان قبلی

الف - برای تعیین امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی از کالای مورد نظر، اخذ اطلاعات مربوط به نشانی مشتریان عمده، موضوع و مبلغ قراردادها از طریق استعلام ارزیابی لازم است.

تبصره - ارزیابی مشتریان قبلی از طریق خوداظهاری و ارائه مدارک لازم و با تشخیص و مسئولیت مناقصه گزار قابل پذیرش می باشد.

ب - امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی با توجه به مواردی نظیر کیفیت کالا، عملکرد در دوره بهره برداری، کیفیت خدمات پشتیبانی و انجام ب موقع تعهدات تعیین می شود.

پ - میانگین امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی در حداکثر پنج سال گذشته، ملاک تعیین امتیاز یاد شده خواهد بود.

ماده 27 - ارزیابی استانداردها

الف - اگر حداقل استانداردهای الزامی در استعلام ارزیابی قید شده باشد، متقاضیان باید حصول استانداردهای یاد شده را اثبات کنند. این استانداردها می تواند شامل استانداردهای کیفیت، استانداردهای تولید، نصب یا بهره برداری باشد. چنانچه استانداردهای لازم تأمین نشود، می توان مناقصه گران فاقد شرایط را بدون در نظر گرفتن سایر معیارها رد کرد. ارائه اسناد و گواهینامه های معتبر یا بازدید کارشناسی می تواند ملاک عمل قرار گیرد. حتی المقدور در صورت وجود استفاده از استانداردهای بومی و ایرانی اولویت دارد.

ب - اگر استانداردهای ترجیحی که کارایی، دوام و سایر ویژگیهای فنی کالا را بیش از حداقل مورد نیاز تأمین می کنند، در استعلام ارزیابی تعیین شده باشند، برای امتیازدهی استانداردها می توان به روش متعارف (مذکور در بند «ب» ماده (9) آیین نامه) عمل کرد و در این صورت، روش امتیازدهی باید در استعلام ارزیابی تشریح شود.

ماده 28 - نظام تضمین کیفیت

الف - نظام تضمین کیفیت بر اساس گواهینامه های تضمین کیفیت نظیر سری ISO 9000 یا سایر گواهینامه های معتبر کیفیت تعیین می شود. در موارد خاصی که گواهینامه های تضمین کیفیت موجود نباشد، باید با توافق کارفرما و مناقصه گر روشهایی نظیر بیمه نامه یا بازرسی فنی حین ساخت پیش بینی شود.

ب - موارد زیر باید بر اساس خوداظهاری مناقصه گران تعیین شود. حداقل های مربوط به هر مورد نیز باید حسب مورد در اسناد استعلام قید شود:

- 1 - نحوه تضمین محصولات و گارانتی.
- 2 - نحوه تأمین خدمات پس از فروش (وارانتی) در محل استفاده.
- 3 - چگونگی بسته بندی و حمل و نقل.
- 4 - چگونگی نصب.
- 5 - آموزش کاربرد و نگهداری و تعمیرات.

ماده 29 - ظرفیت تولید

ظرفیت تولید بر اساس بازدید، ارائه پروانه ها یا مجوزهای تولید تعیین می شود. هرگاه اثبات شود که مناقصه گری به دلیل تکمیل ظرفیت تولید، قادر به تأمین کالای مورد مناقصه نیست، بدون در نظر گرفتن سایر معیارهای مندرج در ماده (24) این آیین نامه از فهرست کوتاه حذف می شود.

معاون اول رئیس جمهور - پرویز داودی

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

